

Előterjesztés
a Humánszolgáltatási Bizottság részére
a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány 2016. évi támogatásának elszámolásáról

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. január 1-jétől öt év határozott idejű ellátási szerződést kötött a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvánnyal (1173 Budapest, Összekötő u. 3., a továbbiakban: Alapítvány) családok átmeneti otthona szolgáltatás biztosítására. A szerződés keretein belül az Alapítvány vállalta, hogy a fenntartásában működő családok átmeneti otthonában biztosítja a Kőbánya illetékességi területén lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a kerületben tartózkodó nyolc lakhatási krízishelyzetbe került család ellátását legfeljebb 18 hónap időtartamra.

Az Alapítvány havonta nyújtotta be az elszámolását a gondozási napokról, amely alapján a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi és Gazdasági Főosztálya átutalta a támogatási összegeket. Az Alapítvány az elmúlt évben összesen 13 441 900 Ft támogatást kapott az Önkormányzattól (1700 Ft/fő/nap).

Az ellátási szerződés 6. pontja alapján az Alapítvány az átmeneti otthon működéséről évente egy alkalommal szakmai és pénzügyi beszámolót készít a tárgyévet követő március 31-ig.

Stanczel Adél igazgatónő határidőben benyújtotta a családok átmeneti otthona (a továbbiakban: Otthon) működéséről szóló szakmai és pénzügyi beszámolót.

Az Otthon a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonszerű elhelyezés formájában biztosítja. Az Otthon a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 70. §-a alapján biztosítja az egyes családok elhelyezésére a külön lakószobát, valamint az éjszakai és nappali tartózkodásra, a személyi tisztálkodásra, az étkezésre és a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket.

Az intézmény az otthont nyújtó ellátáson kívül a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja a lakói életét. A szakmai team tagjai az intézmény szakalkalmazottai (intézményvezető, családgondozók, szakdolgozók), illetve jogász, pszichológus és fejlesztőpedagógus. A szakemberek célja, hogy a bekerülő családok erőforrásait olyan mértékben megerősítsék, hogy ki tudjanak kerülni az intézményes lakhatási formák keretei közül, és képessé váljanak önálló lakhatási lehetőségek megteremtésére és megtartására.

A szakmai beszámoló szerint 2016. évben összesen 121 új felvételi kérelem érkezett az Alapítványhoz (2015. évben 152 db, 2014. évben 147 db, 2013. évben 124 db, 2012. évben 102 db). Eszerint továbbra is nagy igény jelentkezik az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szolgáltatása iránt.

A Budapest X. kerület ellátási területéről az elmúlt évben 28 esetben érkezett megkeresés szülőtől, társintézményektől és egyéb szervezetektől. Az Alapítvány összesen 8 kőbányai lakcímmel rendelkező család (összesen 29 fő) elhelyezését biztosította, a 2016. évben igénybe vett ellátási napok száma 8776 nap volt.

A 2016. évben a kőbányai ellátottak közül négy család költözött tovább társintézménybe (másik családok átmeneti otthona, anyaotthon), két család rokonokhoz távozott az intézményből.

A benyújtott beszámoló alapján az Otthon működése megfelel a Rendelet 67-73. §-ában meghatározott jogszabályi követelményeknek.

Az intézmény által nyújtott ellátásért a családtagoknak a jövedelmi helyzetük figyelembe vételével a jogszabályokban meghatározottak alapján személyi térítési díjat kell fizetniük. A térítési díjon felül az Alapítvány 651 510 Ft/fő/év állami normatív támogatást kapott. Az intézmény működtetési költsége a tavalyi év során 43,2 millió Ft-ot tett ki. Az Önkormányzat támogatásának mértéke 2016. évben 1700 Ft/fő/nap (összesen 13 441 900 Ft) volt, mely összeg az Alapítvány működési kiadásainak 31%-át fedezi (ez az arány azonos a 2015. évvel).

A pénzügyi elszámolás is megfelel a szerződésben, valamint a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak. Az Alapítvány által benyújtott 2016. évi szakmai és pénzügyi beszámolót az előterjesztés 2. melléklete tartalmazza.

II. Hatásvizsgálat

A beszámoló elfogadása az Önkormányzat ellátási szerződésben meghatározott feladata, amely az ellátási szerződés teljesítése ellenőrzésének egyik eszköze.

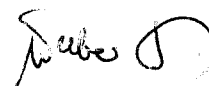
III. A végrehajtás feltételei

A támogatás elszámolásáról szóló döntés a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 31/2011. (IX. 23.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 2. pont 2.1. alpontja alapján a Humánszolgáltatási Bizottság hatásköre.

IV. Döntési javaslat

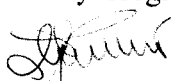
Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2017. április „19.”

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

1. melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága

.../2017. (IV. 25.) határozata

a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány 2016. évi támogatásának elszámolásáról

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány 2016. évi támogatásának elszámolását elfogadja.

A "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthonának szakmai beszámolója a X. kerületi Önkormányzat részére a 2016. évről

A „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvány és a X. kerület Kőbányai Önkormányzat között létrejött ellátási szerződés alapján a szervezetünk által fenntartott Családok Átmeneti Otthonában nyújtunk Kőbánya illetékességi területén lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a kerületben tartózkodó nyolc, lakhatási krízishelyzetbe került család számára biztosítunk ellátást.

Az Önökkel való együttműködés során kialakítottuk az ellátórendszer különböző szintjeivel való hatékony együttműködés protokollját, folyamatosan napi, élő kapcsolatban vagyunk a X. kerületi társszervezetekkel.

Intézményünkben az elmúlt évekhez hasonló szakmai tartalommal folyt az ellátás, melyről a későbbiekben olvashatnak részletesebben.

A "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány 1995. májusában alakult. Alapítói magánszemélyek, akik célul tűzték ki a szociális és kulturális szféra fejlesztését, hiánypótló ellátási formák kialakítását és működtetését. Úgy véljük, hogy a szociális háló védelméből több hátrányos helyzetű csoport is kiesik, ezekre a hiányosságokra utal szervezetünk elnevezése. Munkatársaink egy részével már korábban együtt dolgoztunk egy hasonló struktúrájú intézményben, s az itt szerzett tapasztalataink alapján alakítottuk az általunk működtetett ellátási formákat.

Alapító Okiratunk szerint céljaink a következők:

"... A szociális és kulturális szempontból átmenetileg vagy tartósan nehéz helyzetbe került személyek segítése, rehabilitációja, az őket gondozó, szállásbiztosító, illetve egészségügyi intézmények (pl.: járóbeteg alap- és szakellátás, utókezelő, stb.), szolgáltatások, valamint speciális ellátási formák (pl.: rehabilitációs otthon, foglalkoztatási átképzés, stb.) kialakításának és fenntartásának elősegítése, valamint az ehhez kapcsolódó elméleti - szakmai munka támogatása..."

Az alapítvány törzsadatai az alábbiak:

Székhely: 1173 Budapest, Összekötő u. 3., telefon: 258-58-95

Bejegyzés dátuma: 1995. május 15.

Bejegyzés sorszáma: 5469

Adószám: 18071205-1-42

Bankszámlaszám: K&H Bank Rt., Oktogon Fiók, 10404072-40713995-00000000

Alapítványunk Budapesten az alapító okiratban foglalt célok megvalósulása érdekében az alábbi programokat működteti:

1, A 2006-ban megnyitott, 40 férőhelyes **Családok Átmeneti Otthonában** (1173 Budapest, Összekötő u. 3.) krízishelyzetbe jutott családok számára biztosítunk lakhatási lehetőséget, szociális, mentális és jogi segítségnyújtást. Célunk, hogy a hozzánk bekerülő, lakhatási válságban lévő családok számára olyan segítséget kínáljunk, melyek révén a bennük rejlő erőforrások megerősödhetnek, s képessé válnak az intézményes ellátási formákon kívüli lakhatási lehetőségek megteremtésére és megtartására.

2, Az 1998-ban megnyitott, nyáron 35, télen 50 férőhelyes **Női Éjjeli Menedékhelyen** (1067 Budapest, Podmaniczky u. 33.) életvitelszerűen utcán élő hajléktalan nőknek nyújtunk egy éjszakára szállást, alapvető szolgáltatásokat (például mosási, fürdési lehetőség, egyszerű vacsora, alapvető, illetve vényköteles gyógyszerek kiváltása, szociális ügyintézés, internet-hozzáférés biztosítása). Célunk, hogy olyan alacsonyküzőbű szolgáltatást működtessünk, mely révén az utcai létből fakadó károk csökkenthetőek, ügyfeleink állapotromlása elkerülhető legyen.

3., A fentiekén túl az alapítványunk az egyik projektfelelőse a **Kabinet Galériának** (1085 Budapest, Kőfaragó u. 15., <https://www.facebook.com/kabinetgaleria>), ahol többek között az Igazgyöngy Alapítvány, a Down Alapítvány, a Szigony Útitárs Alapítvány, a Kockacsoki és a Lámpás 92' Alapítvány ügyfelei által készített termékeket mutatjuk be, melyeket meg is lehet vásárolni.

Ezek a szervezeteken keresztül roma, autista, down szindrómás, pszichiátriai betegségekkel küzdő emberek által készített termékek kerülnek hozzánk. Mivel ismerjük a szervezeteknél folyó szakmai munkát, sok esetben még készítőikkel is találkozunk és ismerjük az általuk előállított tárgyak történetét, így sokkal személyesebbé tudjuk tenni a vásárlást. A fenti tevékenységeken túl az Igazgyöngy Alapítvány adománygyűjtő helye is vagyunk.

Tevékenységeinkről a www.resalapitvany.hu címen kaphatnak bővebb információkat.

Az alapítvány alaptevékenységében 2016-ban nem történt változás, beszámolónk további részeiben a **Családok Átmeneti Otthona** (az intézmény címe: 1173 Budapest, Összekötő u. 3.) által végzett szakmai tevékenységről olvashatnak részletesebben.

A **Családok Átmeneti Otthona** (továbbiakban: CSÁO) 2006. áprilisától biztosít átmeneti ellátást lakhatási krízishelyzetbe került

- **gyermek(ek) és szülő(k)**,
- valamint a **legfeljebb 21. életévének betöltéséig**, vagy -ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll-, **legfeljebb 24. életévének betöltéséig** a gyermek **nagykorú testvére(i)**,
- a gyermekeiket egyedül nevelő **egyszülős családok**,
- **válsághelyzetben lévő** bántalmazott, vagy várandós anyák,
- a **szülészetről** a kórházi ellátás után **kikerülő** anya és gyermeke(i),

- valamint a **várandós anya** kérelmére az anya **élettársa** vagy **férje** részére a szülő és gyermeke együttes elhelyezésével.

A szakmai program kialakítása során figyelembe vettük a krízishelyzetbe került családok ellátásában tapasztalható hiányokat, s erre, illetve a hatályos jogszabályokra figyelemmel alakítottuk ki az intézmény szolgáltatásait, melyek az alábbiak:

- lakhatási lehetőség biztosítása (elhelyezés családonként külön lakószobákban)
  - 24 órás ügyelet biztosítása szakszemélyzet által
  - szociális munka (egyéni és csoportos szociális munka eszközeivel)
  - krízisintervenció
  - jogi- és pszichológiai segítségnyújtás
  - a gyermekek tanulásának segítése
  - fejlesztőpedagógus alkalmazásával már kisgyermekkortól történő egyéni-és csoportos fejlesztés
  - ügyintézekben történő tanácsadás, szükség esetén segítségnyújtás
  - az alapvető, a gyermek ellátásához nélkülözhetetlen eszközök, élelmiszerek, a napi életvitelhez szükséges alapvető háztartási eszközök biztosítása (például ágynemű, törölköző, edények, bútorok, szükség esetén pelenka, gyógyszerek, stb.)
  - alternatív, a szülői, illetve családi aktivitást segítő programok szervezése a családok, gyerekek részére
  - internet-hozzáférés biztosítása stb.
  - önkéntes programok szervezése, fogadása
- kapcsolatfelvétel segítése a helyi, illetve a területileg illetékes ellátórendszer intézményeivel (például bölcsőde, óvoda, iskola, gyermekjóléti központ, családsegítő központ, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, munkaügyi központ, nevelési tanácsadó, stb.)

Intézményünk **egyidejűleg** legfeljebb **11 család (összesen 40 fő)** számára tud, **családonkénti külön szobákban** átmeneti elhelyezést és gondozást, intézményi férőhelyet biztosítani a szülő, törvényes képviselő kérelmére, **a gyermek és a szülő, törvényes képviselő együttes elhelyezésével**, ellátásával.

Az intézményben napi **24 órában** családgondozó, illetve szakgondozó-gondozó ad ügyeletet, akikhez a családok folyamatosan fordulhatnak a felmerülő problémáikkal, szükségleteikkel.

Az intézmény megnyitása óta megszakítás nélkül, folyamatos munkarendben működik, az év minden napján, 0-24 órában.

A hatályos jogszabályok alapján a gyermekek átmeneti gondozása a CSÁO-ban az ellátást megalapozó ok fennállásáig, de legfeljebb **tizenkettő hónapig** tarthat, mely a szülő, vagy a törvényes képviselő kérelmére, vagy beleegyezésével **további hat hónappal**, illetve a 12+6 hónapos tartózkodás lejártá esetén a már **megkezdett tanítási év végéig** meghosszabbítható.

Az intézmény által nyújtott ellátásért, a családtagoknak jövedelmi helyzetük figyelembe vételével a jogszabályokban meghatározottak figyelembe vételével személyi **térítési díjat** kell fizetniük.

A **CSÁO** a múlt évben (2016. áprilisában) ünnepelte **10. születésnapját**. Az elmúlt évtizedben közel 230 család, mintegy 1100 fő (gyermek és szülő együtt) ellátását biztosítottuk. Jelenleg is 11 család él életvitelszerűen az intézményben, aktuálisan 40 főt látunk el, melyből 22 fő kiskorú (0-18 év közötti gyermek) és 18 fő nagykorú (szülő, gyám, nagykorú testvér).

A **2016.** évben a CSÁO-ban összesen **21 család, 79 fő** (ebből 44 gyermek és 35 szülő, vagy nagykorú) részesült intézményi ellátásban, gondozásban (ez magában foglalja az előző, 2015. évben megkezdett, valamint a 2017. évre áthúzódó gondozásokat is). A 2016. évben az intézményben átmenetileg ellátást igénybe vevők által igénybe vett ellátási napok száma mindösszesen 14 400 nap volt, közel 100 %-os kihasználtsággal működtünk egész évben (a ki és beköltözések miatti eltérések az intézményi sajátosságokból, a szezonális igényekből adódnak).

Milyen okokból kerülnek a családok az intézménybe?

A CSÁO szolgáltatásai iránti igények tapasztalatunk szerint *"szezonálisan"* jelentkeznek; általában az iskolai tanítási év kezdetének, illetve ennek végének időszakában, valamint a fűtési szezon kezdetét megelőzően, illetve a kilakoltatási moratórium feloldási határnapjának közeledtével érezhető a megkeresések számának növekedése.

Továbbra is magas a lakhatási krízishelyzetbe került családok (általunk tapasztalt két leggyakoribb ok a kilakoltatás, illetve a munkahely, munkajövedelem elvesztésével egyidejű albérlet, vagy egyéb lakhatási forma elvesztése) azonnali, illetve nagyon rövid időn belül történő befogadása, illetve soron kívüli elhelyezése iránti igény.

A felvételt nyert, illetve a hozzánk jelentkező családokról szinte kivétel nélkül elmondható, hogy **jelentkezéseik, felvételük indokai, okai** sokfélék és összetettek:

- a családok általában egykeresősek, illetve fő bevételi forrásaik között elsődlegesen a gyermekek utáni, illetve a saját jogon kapott ellátások, az egy főre jutó jövedelmeik alacsonyak, jellemzően nem érik el a 25 000 – 35 000 Ft/fő/hó összeget,
- a szülők munkaerő-piaci helyzete kedvezőtlen (pl.: szakképesítés hiánya, befejezetlen tanulmányok miatt), a szülők körében gyakori a munkanélküliség, rossz a munkaerő-piaci helyzetük, mely fakad az alacsony iskolai végzettségükből, illetve abból, hogy nem rendelkeznek piacképes szakmával,
- a szülők családi, egyéb szociális kapcsolatairól elmondható, hogy családi kapcsolataik szakadozottak, hiányosak, sérültek és a tágabb szociális kapcsolataik is inkább esetiek, felületesek, nem ritkán ezek rövid ideig tartó, inkább érdek-, vagy probléma mentén szerveződő ismeretségek,
- a szülők jellemzően rossz anyagi körülmények közül érkeznek, nagy arányban többgenerációs mélyszegénységben éltek, illetve nagy arányban nevelkedtek hosszabb-rövidebb ideig szakellátásban (korábban állami gondoskodás/gondozás),

- gyakorlatilag minden családnál felmerül a "hitelcsapdában" lét, ami általában a személyi és fogyasztási hitel(ek), vagy a különböző (magas kamatokkal terhelt) egyéb hitelek, lakáshitel, lízing túlvállalása, és nem ritkán a mind gyakrabban felbukkanó uzsorahitel miatt alakult ki,
- növekedést tapasztaltunk a speciális szükségletű, speciális nevelési igényű, tartósan beteg gyermekek, tartósan beteg szülők arányában, mely miatt mind nagyobb számban volt és van szükség a Család-és Gyermejjóléti Központokkal / Szolgálatokkal, bölcsődékkal, óvodákkal, iskolákkal, Nevelési Tanácsadókkal, Szakértői Bizottságokkal, védőnőkkel, gyermek-és felnőtt háziorvosokkal, szakorvosokkal, stb. történő rendszeres konzultációra is,
- sajnálatosan továbbra is magas a párkapcsolati erőszakot átél, illetve az az elől menekülő szülők (anyák, ritkábban apák) és gyermekeik aránya.

Mi a célunk? Fő célként az fogalmaztuk meg, a nálunk töltött idő alatt a hozzánk beköltöző, krízishelyzetben lévő családok belső erőforrásai olyan formán megerősödjenek, hogy a későbbiekben az ellátórendszeren kívül, saját erőből, hosszú távon biztosíthassák lakhatásukat. Ez meglátásunk szerint nem pusztán az anyagi erőforrások meglétét feltételezi, hanem bátorítjuk a szülőket arra, hogy a személyiségükben is megerősödjenek annyira, hogy a saját sorsukkal kapcsolatosan kompetensnek érezzék magukat, hogy nőjön az önbecsülésük, nagyobb legyen az önbizalmuk, a hitük a változásban. Fontosnak tartjuk, hogy a rossz helyzetük miatti pszichés deprivációt is csökkentjük, a családi kapcsolatokat erősítsük, eltérő szülői mintákat is megmutassunk (erre az önkéntes programjainkon sok lehetőségünk is van). Mindezekben túl nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek jólétének növelésére, mentális és fizikai állapotuk stabilizálására, fejlesztésére, s munkatársaink segítséget nyújtanak ahhoz, hogy minél több lehetőségük legyen a fejlődésre, a képességeik kibontakoztatására.

Meg kell jegyeznünk, hogy a nálunk lakó családok esetében olyan komplex problémákkal kell számolnunk, ami nehezíti az intézményen kívüli lakhatási lehetőségek megteremtését (például több generációs mély szegénységből jövő családok, alacsony iskolai végzettség, rossz munkaerőpiaci kondíció). Ezt jól mutatja, hogy az elmúlt években egyre nagyobb arányban találkozunk azzal a problémával, hogy első körben nem reális gondozási cél a lakáscélú megtakarítás (az ún. előtakarékosság), hanem a felhalmozódott tartozások kezelése, törlesztése annak érdekében, hogy a szülők a későbbiekben tudjanak (ha erre lehetőségük van) legálisan is munkát vállalni, hogy egy jövőbeli sikeres elhelyezkedésük, bejelentett munkaviszonyba állásuk esetén ne vigye el jövedelmeik jelentős részét a rendezetlen adósságaik bírósági úton történő végrehajtása.

Hogyan lehet az intézménybe bekerülni?

A szülő, vagy törvényes képviselő **kérelmére** (mely személyesen, levélben, e-mail-ben is benyújtható), illetve a társintézmények közreműködésével (pl.: gyermekjóléti szolgálat/központ, családsegítő szolgálat/központ, védőnő, bölcsőde, óvoda, iskola stb.), lehetőség szerinti javaslatával, ajánlásával is benyújtható.

A kérelem benyújtását követően a jelentkező családok **felvételi beszélgetésen** vesznek részt, melynek során célunk feltérképezni a család történetét, a bennük rejlő erőforrásokat, motiváltságukat, a lehetséges reszocializációs irányokat.

A felvételi kritériumok súlyozott része, hogy a jelentkezőkben legyenek olyan erőforrások, melyek megerősítésével, támogatásával képessé válhatnak a nehéz élethelyzetben való változtatásra, és vállalják az együttműködést az intézménnyel (motiváltság és együttműködés).

A **felvételtől történő döntéskor** vizsgáljuk, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatási rendszer segíti-e legdinamikusabban a család erőforrásainak a megerősítését és amennyiben nem az általunk kínált szolgáltatások a legmegfelelőbbek a család számára munkatársaink segítik a további segítő kapcsolatok felvételét, a további lehetőségek felkutatását.

Gyakran előfordul az is, hogy a felvételi interjúk során sikerül olyan megoldási lehetőséget közösen végiggondolni a családdal, mely révén elkerülhető az intézményi ellátás, s lehetővé válik a természetes támaszok bevonása, s ezek megerősítése révén megelőzhető az intézménybe kerülés.

Beköltözéskor a családtagokkal az intézményvezető **megállapodást** köt, mely az **együttműködés kereteit**, a gondozás és az ellátás időtartamát, a szolgáltatás formáját, módját, a térítési díj mértékét tartalmazza.

Mi történik a családokkal, amíg nálunk laknak?

A Családok Átmeneti Otthona a lakhatási lehetőségen túl a **családok együttműködésén alapuló** szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja lakói életét. A beköltözést követően a családtagokat az intézményi ellátás időtartama alatt **családgondozó** segíti. A családgondozó és a családtagok az első interjú(k) során határozzák meg azokat a területeket, melyeken változást szeretnének elérni, s megtervezik azokat a lépéseket, feladatokat, határidőket, melyek hozzájárulnak ehhez. A család és a segítőjük kapcsolata intenzív és alapvetően bizalmon alapuló kapcsolat, melynek célja az erőforrások allokációja, pozitív folyamatok generálása, elindítása.

A beköltözést követően minden esetben **felmérjük**, hogy egyénileg milyen jellegű segítségre van szüksége a hozzánk érkező gyermekeknek, családtagoknak, melyhez fontos támpontot adhatnak a már meglévő, illetve a nálunk töltött időszak alatt beszerzett szakvélemények, pedagógiai javaslatok, a társintézmények jelzései, valamint a szülőkkel, illetve gyermekekkel folytatott beszélgetések.

A Családok Átmeneti Otthona családgondozójának, esetfelelősének **kiemelt feladatai** közé tartozik mindazon lehetőségek nyomon követése, felkutatása, illetve felkínálása a szülők részére, melyek hozzájárulnak a gyermekek megfelelő értelmi és emocionális fejlődéséhez.

További **célunk**, hogy a családok erőforrásait feltárjuk, stabilizáljuk, lehetőség szerint tovább erősítsük, illetve új erőforrásokat vonjunk be, ezzel is segítve azt, hogy a krízishelyzetükre rálassanak, s képesek legyenek az erőforrásaiknak, aktuális élethelyzetüknek, állapotuknak megfelelő megoldási lehetőségeket feltárni, megvalósítani. Az együttműködés során az egyéni megoldási "utak" feltárása, kialakítása a cél, melyek leginkább alkalmazkodnak a családok szükségleteihez, a feltárt problémákhoz.

A szakmai munka során **kiemelt figyelemmel** kezeljük a **keresőképes családtagok munkaerőpiacra való visszatérésének**, **munkajövedelem** megszerzésének segítségét és fokozott figyelmet fordítunk a **hospitalizálódás elkerülésének**, illetve a gyermekvédelmi és/vagy hajléktalan ellátás rendszeréből való kikerülésnek a segítésére.

Ebből is látható, hogy az intézmény nem pusztán lakatási lehetőséget nyújt, hanem komplex eszközökkel igyekszünk a családok életében pozitív változást generálni, segíteni.

Tapasztalataink, mindennapjaink:

Az intézmény szolgáltatását igénybe vevő családok részéről az elmúlt évben leggyakrabban felmerülő kérések, megkeresések az alábbiak voltak:

- a különböző ügyintézekhez, ellátások, szolgáltatások igénybevételéhez elengedhetetlen iratok, okmányok, bizonyítványok, igazolások, stb. igénylésével, pótlásával kapcsolatos segítségnyújtás;
- hatósági, bírósági ügyintézekhez történő segítségnyújtás;
- a saját jogú és a gyermekek utáni ellátások igénylése;
- az egészségügyi - pszichológiai - jogi tanácsadás, segítségnyújtás megszervezése; igénybevétele,
- munkahely keresése ügyében tanácsadás, önéletrajzírás, képzési helyek/lehetőségek/támogatások felkutatása, álláslisták biztosítása, munkaközvetítéssel foglalkozó hivatalokkal, cégekkel történő kapcsolatteremtéshez, illetve kapcsolattartáshoz segítségnyújtás;
- speciális egészségügyi, oktatási szolgáltatások, pszichiáter /mediátor/ családterápiás lehetőségek felkutatása;
- a gyermek különélő szülővel történő kapcsolattartásának megszervezése;
- pénzügyi és háztartásvezetéssel kapcsolatos kérdések;
- meglévő hátralékok kezelésével kapcsolatos ügyintézés, tanácsadás, a már végrehajtott szakaszban lévő ügyeknél, illetve segítségnyújtás a részletfizetési kérelmekkel kapcsolatos ügyintézésnél.

Az elmúlt év során a Családok Átmeneti Otthona az ellátást igénybe vevő családok és gyermekek hatékonyabb ellátása érdekében folyamatosan együttműködött az ellátórendszer társintézményeivel: Család-és Gyermekei Jóléti Központ/ Szolgálat, kerületi bölcsődék, óvodák, iskolák, Nevelési Tanácsadó, Polgármesteri Hivatal, Kormányhivatal – Gyámhivatal, Munkaügyi Központ, Kormányablak, Védőnői Szolgálat, gyermek-illetve felnőtt egészségügyi szolgáltatók, egyházak, karitatív szervezetek (Vöröskereszt, Üdvhadsereg, stb.), valamint az esetkezelés során az ezeken túl felmerülő külső szervezetekkel, magánszemélyekkel, szakemberekkel.

A bekerülő, illetve a kiköltözésre váró családok, a CSÁO-ban életvitelszerűen élő gyermekek ügyében az elmúlt év során is részt vettünk esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon.

Az intézményben folyamatosan szervezünk a gyermekek kéréseinek, a családok igényeinek, életkori szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat:

- heti rendszerességgel **fejlesztőpedagógiai foglalkozásokon** vehetnek részt a gyermekek egyéni, illetve csoportos formában
- az intézményben az óvodai- és iskolai szünetek időszakára a szakmai stáb munkatársai több **szabadidős programot** is szerveztek, illetve figyelemmel kísértük és közvetítettük a családok felé a tudomásunkra jutott, ingyenesen, vagy kedvezményes áron elérhető – elsősorban a X. és a XVII. kerületeken belüli - programokat;
- hagyományainkhoz híven a CSÁO-ban az múlt évben is megrendeztük a farsangi, a húsvéti, az anyák napi, a gyermeknapi, a mikulás, majd a karácsonyi **ünnepségeket**;

- a szünetekben és hétvégéken **önkéntesek** közreműködésével a tavalyi évben is tartottunk foglalkozásokat, illetve tematikus programokat, családi napot.

A **2016-os évben** az előzőeken túl – magán-, illetve vállalati adományozók bevonásával, továbbá különböző pályázatokon való részvétellel - az alábbi egyéb **szolgáltatásbővítést/fejlesztést** valósítottuk meg:

- a gyermekek és a családok részére időszakosan tejtermékeket, zöldségeket, gyümölcsöket, alapélelmiszereket, készétel-adományt, illetve az évszaknak megfelelő ruhanemű, lábbeli, iskolaszer, stb. támogatást tudtunk időszakosan ismételtén biztosítani,

- adományozóink az elmúlt évben elsősorban magánszemélyek voltak akik – jellemzően tárgyi - adományaikkal nagyban segítették munkánkat,

- az elmúlt év tavaszán vállalati adományozók és önkéntesek segítségével a korábban már kialakított **játszóterünk** „színesítése”, játékparkjának fejlesztése is megtörtént,

- a tavalyi évben is folytattuk lakóink bevonásával a korábbi években elkezdett és kialakított **konyhakert** programunkat, melynek során az abban résztvevő családok (2 család vett részt a teljes programban) saját maguk részére tudtak zöldségeket, fűszernövényeket termesztani az intézmény területén erre elkülönített kertrészben, melyhez a vetőmagokat, palántákat, eszközöket az alapítvány biztosította,

- intézményünk a tavalyi évben is fogadta a középiskolák, illetve a tanulók megkereséseit a **közösségi szolgálat** teljesítésével kapcsolatosan - az elmúlt évben 3 diák végzett nálunk tartósan önkéntes munkát, mellyel teljesítették az érettségire bocsájtás egyik feltételét.

A tavalyi év során is folyamatos feladatot jelentett a családok részére biztosítandó eszközök, textiliák, hűtőgépek, mosógépek, stb. folyamatos cseréje, beszerzése, ezek egy részét adományokból, felajánlásokból biztosítottuk, mivel 2016-ban sem volt a már működő intézményekre vonatkozóan eszközfejlesztésre, eszközcserére, korszerűsítésre kiírt, számunkra elérhető pályázati lehetőség.

Intézményünket is érintette a mára már sajnálatosan általánossá váló, az egész szociális-és gyermekvédelmi ellátórendszer is érintő munkaerő elvándorlás, tapasztalatunk, hogy egyre nehezebb szakképzett, elkötelezett és felkészült munkatársakkal pótolni a távozó munkatársainkat.

Mik a munkánk szakmai garanciái?:

Tevékenységünk során **team**-ben dolgozunk, melynek tagjai az intézmény szakalkalmazottjai (intézményvezető, családgondozók, szakgondozók, gondozók), illetve jogász, pszichológus, fejlesztőpedagógus. A heti rendszerességű szakmai team (stáb) megbeszéléseken történik az elmúlt hét eseményeinek áttekintése, illetve az ezekből fakadó feladatok végiggondolása, itt születik döntés az intézménybe felvételre jelentkezők bekerüléséről, valamint itt kerül megbeszélésre, hogy a családokkal kötött, érvényben lévő gondozási megállapodásokban foglaltak hogyan teljesülnek, illetve nem teljesülnek, mi ennek az oka, milyen esetleges módosítások, változtatások szükségesek az egyes családokkal kapcsolatosan kötött megállapodásoknál, illetve ezeken a megbeszéléseken születik döntés az ellátás hosszabbításának felajánlásával, illetve annak megszüntetésével kapcsolatosan is.

2016. évi szakmai beszámoló
"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona

A szakmai team tagjai külső szupervízor segítségét (egyéni és csoportos) is igénybe vehetik, hiszen elengedhetetlennek tartjuk, hogy egy-egy eset kapcsán megőrizték teljes szakmai rálátásukat, kompetenciájukat.

A fentieken túl ügynevezett hosszú teameken tudjuk áttekinteni és értékelni az intézmény életének egy-egy időszakát, s meghozni a szükséges stratégiai döntéseket.

Mindezekon kívül az alapítvány menedzsmentje is teamben dolgozik, a fenntartó képviselője és az intézmény vezetője napi szintű munkakapcsolatban vannak, s az alapítvány egyéb programjainak vezetőivel havi megbeszéléseket tartanak.

Ellátási adatok:

2016. évben összesen **121** darab, **új**, korábban az intézményben a tárgyévet megelőző két évben nem regisztrált **felvételi kérelem** érkezett a CSÁO-hoz felvételi elhelyezés ügyében.

Továbbra is magasnak mondható a kérelmek beadását megelőző megkeresések száma: **2016. évben** is közel **700** telefonos, illetve e-mail-en érkező **megkeresést** regisztráltunk éves szinten elhelyezés, férőhely keresése ügyében.

A megnövekedő megkeresések munkatársaink részére a tavalyi évben is folyamatos és plusz megterhelést, feladatot jelentettek a napi, ügyeleti munkában, mivel már az első jelentkezések, információ kérések során igyekeztünk felmérni a családtagok ellátási szükségletét, s lehetőség szerint információkat, segítséget adtunk azoknak a családoknak is, akik végül nem nyújtottak be elhelyezési kérelmet az intézményhez.

A **X. kerületi** önkormányzat ellátási területéről **2016. évben 28 család** esetében érkezett hozzánk (elsősorban telefonon, de nem ritkán személyesen) **megkeresés** szülőktől, társintézményektől, szervezetektől (család-és gyermekjóléti központ/szolgálat, hajléktalanellátó szervezetek, stb.), egyéb egészségügyi, nevelési, oktatási ellátást nyújtóktól (védőnői Szolgálat, Bajcsy-Zsilinszky Kórház, kerületi gyermekorvos, kerületi védőnő, bölcsődék-, óvodák-, iskolák gyermekvédelmi felelősei, kórházi szociális munkás, stb), valamint egyéb, a X. kerületben működő civil- és egyházi szervezetektől.

A megkereséseket, tájékoztatásokat követően a X. kerület ellátási területéről kérelmet benyújtó családokkal felvételi interjúkat készítettünk, majd ezek értékelését követően az elmúlt évben hozzánk jelentkező családok közül **8 családot**, mindösszesen **29 főt** (ebből 17gyermek és 12 szülő) láttunk el.

Az előző adat nem foglalja magába a 2015. évben megkezdett, de a 2016. évre *"áthúzódo"* gondozásokat, mellyel együtt **további 7 család**, mindösszesen **26 fő** (ebből 14 gyermek és 12 szülő) részesült az elmúlt év során intézményi ellátásban, gondozásban.

2017. január 01. napján 8 család, mindösszesen 28 fő (ebből 16 gyermek és 12 szülő) részesült intézményi ellátásban az intézményben.

A X. kerületi önkormányzat ellátási területéről, a családok által a 2016. évben igénybe vett **ellátási napok száma** mindösszesen **8776 nap** volt.

2016. évi szakmai beszámoló
"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona

Arról, hogy kiket láttunk el a X. kerületi ellátási területről, havonta részletes kimutatást küldünk a Kőbányai Önkormányzat részére, mely tartalmazza az ellátási szerződés keretében ellátott személyek adatait az alábbiak szerint:

Név: ..... (születési hely, idő: ....., an.: ..... lakóhelye: .....)

A gyermek és vele együtt költöző testvére, illetve szülei felvételére, intézményi ellátásuk biztosítására lakhatási- és szociális krízishelyzetre tekintettel, a szülők, törvényes képviselők kérelmére került sor. A gyermek kiskorú testvérével és szüleivel intézményünkbe történő beköltözését megelőzően életvitelszerűen .....élt.

Ellátás kezdőnapja: .....

Kiköltözés napja: .....

Tárgyhavi gondozási napok száma: .....

A kimutatás végén szerepel az összesített gondozási napok száma, mely alapján számla kerül kiállításra. A fentiek alapján az Önkormányzat számára folyamatosan adatot szolgáltatunk arról, hogy kik részesülnek az ellátási szerződés keretén belül ellátásban, így Önök folyamatosan nyomon tudják követni, hogy a szerződésben vállaltak hogyan teljesülnek.

Az intézmény működtetési költségei a tavalyi év során (még könyvvizsgáló által le nem zárt mérleg alapján) 43,2 millió forintot tettek ki úgy, hogy tavaly sem valósítottunk meg nagyobb volumenű felújítást. Ez kicsit több, mint 1 millió Ft/fő/év működtetési kiadást jelent, melynek fedezetéül fix bevételként az állami normatív támogatással lehet kalkulálni, aminek összege tavaly sem növekedett, a korábbi évekhez hasonlóan 651 510 Ft/fő/év volt. 2016-ban a X. kerület ellátási területéről érkezők által igénybe vett ellátási napok száma mindösszesen 8 776 nap volt, melyből 869 nap 2017. januárjában lett kiszámlázva, így ez nem jelenik meg a 2016-os bevételek között.

Az alábbi táblázatban a 2016. évi gondozási napok számáról, valamint az ezek alapján 2016-ban átutalt összegekről nyújt információt:

hónap	gondozási napok száma	beérkezés ideje	beérkezett összeg
január	726	2016.02.19	1 234 200 Ft
február	635	2016.03.10	1 079 500 Ft
március	695	2016.04.08	1 181 500 Ft
április	707	2016.05.13	1 201 900 Ft
május	736	2016.06.13	1 251 200 Ft
június	729	2016.07.11	1 239 300 Ft
július	736	2016.08.08	1 251 200 Ft
augusztus	744	2016.09.09	1 264 800 Ft
szeptember	720	2016.10.14	1 224 000 Ft
október	739	2016.11.14	1 256 300 Ft
november	740	2016.12.19	1 258 000 Ft
december	869	2017-ben számlázva	
Összesen:	8776		13 441 900 Ft

2016. évi szakmai beszámoló
"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona

Az intézmény működtetési költségeinek fedezetéből 13 441 900 Ft volt 2016-ban a X. kerületi önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján befolyt támogatás összege, ami a működési kiadásaink 31 %-át fedezi (ez az arány azonos a 2015. évvel).

A fenti összeget az intézményhez működtetése során jelentkező kiadásainkhoz használtuk fel az alábbiak szerint:

1, Személyi kiadások- 2 291 486 Ft (átutalt összeg 17,05%-a): ez az összeg egyrészt a szakmai stábunk bérköltségeinek részbeni fedezéséhez használtuk fel az alábbi munkakörökkel kapcsolatosan: fejlesztőpedagógus, jogász, pszichológus, családgondozó. Másrészt pedig ebből az összegből az intézmény jogszerű működtetéséhez nélkülözhetetlen adminisztratív háttér (pénzügyes munkatársak-pénztáros, pénzügyi ügyintéző) biztosításával kapcsolatos kiadások intézményhez kapcsolódó részét fedeztük.

2, Dologi kiadások- 10 251 034 Ft (76,26 %): a fenti összegből fedeztük az intézmény napi működtetése során jelentkező kiadásainkat. Ezek egy része a rezsiköltségekhez, másik része a működtetés során, a lakóink ellátásával kapcsolatos közvetlen kiadások (például élelmiszer, gyógyszer, ügyintézés költségei) fedezéséhez kapcsolódik. Harmadrészt az gondozási napok után fizetett hozzájárulás jelentett részbeni fedezetet a jogszerű működéshez szükséges adminisztratív háttér (például könyvelés, bérszámfejtés, könyvvizsgálat) megfelelő színvonalú biztosításához.

3, Felújítási, karbantartási, beruházási költségek: 899 380 Ft (6,69 %): ebből az összegből fedeztük az intézmény működtetése során jelentkező karbantartási költségeket (például kazánkarbantartás, nyomtató karbantartás).

A X. kerület által a gondozási napok után átutalt összegeket elkülönítetten kezeljük, s könyvelésünkben nyomon követhető, mely számlák kerültek ezekből az összegekből kiegyenlítésre.

Hová kerülnek az intézményből a kiköltözéskor a lakóink?

Folyamatosan figyelemmel kísértük az önkormányzati lakáspályázat kiírásait, s azok az ellátást igénybe vevő családok, akik jogosultak voltak pályázni részt is vettek ezeken. Munkatársaink segítették, támogatták a szülőket az ezzel kapcsolatos hivatali ügyintézésben, a pályázataik megírásában, illetve ezek mellékleteinek beszerzésében. Mindezen törekvések, előkészítés ellenére sajnálatosan az elmúlt évben sem volt a CSÁO-ban élő, a X. kerület ellátási területéről érkező családok között olyan, aki ennek segítségével tudott volna önkormányzati bérlakásba kiköltözni az intézményünkből.

A 2016-os évben a X. kerület ellátási területéről ellátottak közül 4 család költözött tovább társintézménybe (másik Családok Átmeneti Otthonába, vagy Anyaotthonba), 2 család pedig hozzátartozókhöz, rokonokhoz távozott az intézményből.

A tavalyi évben is növekedést tapasztaltuk a Családok Átmeneti Otthonában ellátást igénybe vevő családok részéről, az ellátási idő hosszabbítása, a hatályos jogszabályok által igénybe

2016. évi szakmai beszámoló
"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona

vehető ellátási időszak maximumáig szóló megállapodás-módosítások, hosszabbítások ügyében.

2016. évben a X. kerület ellátási területéről érkezett családok által az intézményben töltött idő (a beköltözésük időpontjától kezdődően 2016. december 31. napjáig) az alábbiak szerint alakult:

0-3 hó	3 család
3-6 hó	3 család
6-9 hó	4 család
9-12 hó	1 család
<u>12 hónapot meghaladó:</u>	<u>4 család</u>
összesen:	15 család

Összegzés:

Az elmúlt évben is tapasztaltuk, hogy az intézménybe beérkezett elhelyezési kérelmeken túl a Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatással kapcsolatos megkeresések folyamatosak és rendszeresek.

A hozzánk beérkező megkeresések alkalmával (amennyiben aktuálisan nem volt szabad kapacitás, férőhely az intézményben) rendszeres információt nyújtottunk az érdeklődőknek és amennyiben erre lehetőség volt partnerintézményeket ajánlottunk, illetve kerestünk a családoknak az érdeklődő családtagoknak, közreműködő szakembereknek.

A felvételt nyert, illetve a hozzánk jelentkező családokról szinte kivétel nélkül elmondható továbbra is, hogy jelentkezéseik, felvételük indokai, okai sokfélék és összetettek.

Az elmúlt évben is mind nagyobb arányban érkezett hozzánk partnerszervezetektől, partnerintézményektől (Gyermekek Átmeneti Otthonai, Anyaotthonok, Családok Átmeneti Otthonai, Átmeneti Szállók, kríziselhelyezést nyújtó ellátó intézmények, stb.) megkeresés az általuk ellátott gyerekek és szüleik további intézményi ellátásának biztosítása érdekében, mivel egyre gyakoribb, hogy az intézményenként rendelkezésre álló időkeret már nem elégséges a családok, szülők megerősítéséhez, újra-, vagy elindulásához,

A lakóink számára szervezett nem üzemszerű, újonnan bevezetendő szolgáltatások, programok megvalósítása, bonyolítása nagy rugalmasságot igényelt és igényel az intézménytől, az intézmény munkatársaitól, hiszen a gyermekek és a családok összetétele folyamatosan változó, s ennek megfelelően alkalmazkodnunk és készülnünk kell az adottságként kezelendő változó igényekhez, szükségletekhez, korcsoportokhoz, családlétszámokhoz.

Intenzív, napi rendszerességű munkakapcsolatot sikerült kialakítani és fenntartani az ellátórendszer résztvevőivel, a X. kerületi, illetve az intézménynek helyet adó XVII. kerületi gyermekvédelmi jelzőrendszer szereplőivel, valamint napi munkánk során folyamatosan keressük azokat a szolgáltatásokat, intézményeket, pályázati lehetőségeket, melyek az intézményünkben élő gyermekek, családok igényeire választ, szolgáltatást tudnak felajánlani.

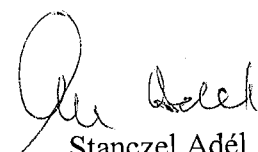
2016. évi szakmai beszámoló
"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona

A rendelkezésre álló adatok, visszajelzések, továbbá a nagy számban beérkezett megkeresések, illetve kérelmek igazolják, hogy a Családok Átmeneti Otthona (CSÁO) szolgáltatásainak elérése, annak igénybevételének biztosítása mind inkább szükséges és indokolt, mivel tevékenységünk továbbra is hiánypótló.

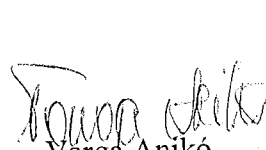
Ezúton is szeretnénk megköszönni az önkormányzat, illetve a kerületi ellátórendszer munkatársainak az egész éves együttműködést!

Budapest, 2017. március 27.

Tisztelettel:

Stanczel Adél
igazgató

Varga Anikó
intézményvezető

ÉLETKÉPEK

Fejlesztőpedagógiai foglalkozás:

Szépül a játszóterünk:

Karácsonyi készülődés:

„Nagy öröm a kiskert” programunk:

